

Analiza de impact asupra proiectelor de hotărâri ale Guvernului
„Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu” și „Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului”

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact asupra proiectelor de hotărâri ale Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național pentru Mediu” și „Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului”.
Data:	25 Februarie 2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Mediului
Subdiviziunea:	Direcția fonduri de mediu
Persoana responsabilă și datele de contact:	Vladilena Toia, șef Direcția fonduri de mediu, Tel. 022 204 515, vladilena.toia@mediu.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Raționamentul analizei în cauză și a posibilei intervenții se bazează pe necesitatea consolidării mecanismului de administrare și gestionare a Fondului Ecologic Național (*în continuare Fond*). În acest proces sunt depistate următoarele probleme și care necesită a fi soluționate:

- 1) Deficiență în delimitarea clară a competențelor de elaborare a politicilor de mediu de cea de implementare și cea de control, dintre Ministerul Mediului și structurile organizaționale din sfera sa de competență;
- 2) Resurse umane limitate (3-5 unități de personal) pentru examinarea dosarelor și organizarea procesului de administrare și gestionarea a proiectelor propuse spre finanțare și finanțate din Fond;
- 3) Lipsa unor proceduri clare și stricte cu privire la modul identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor;
- 4) Deficiențe în planificarea și utilizarea eficientă a resurselor alocate din Fond, nivelul anual de valorificare a resurselor fiind de doar 70-80 % din totalul planificat;
- 5) Cadru normativ ambiguu și contradictoriu;
- 6) Lipsa de transparență cu privire la modul identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Potrivit mecanismului actual, anual, din bugetul de stat se alocă un volum de resurse financiare pentru Fondul Ecologic Național, cu scopul de a fi finanțate proiecte în următoarele domenii:

- a) politici și management în domeniul protecției mediului;
- b) protecția și gestionarea resurselor de apă;
- c) asigurarea accesului populației la apă potabilă calitativă și sanitație;
- d) protecția aerului atmosferic și a stratului de ozon;
- e) protecția resurselor de sol;
- f) protecția și conservarea biodiversității;
- g) gestionarea resurselor minerale;
- h) gestionarea deșeurilor și substanțelor chimice;
- i) monitoringul calității mediului;
- j) atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea;
- k) securitatea ecologică;
- l) securitatea biologică;
- m) cercetări științifice.

Deși resursele financiare ale Fondului sunt limitate, colectarea propunerilor de proiecte pentru finanțare are loc în continuu, fără organizarea apelurilor de proiect și fără a exista termene limite pentru

examinare, aprobare sau respingere, toate acestea rămânând la latitudinea Consiliului de administrare a Fondului.

Totodată, în lipsa unor reglementări stricte, a fost creată o practică vicioasă cu privire la problema privitor la modul de repartizare a mijloacelor Fondului prin aprobarea finanțării proiectelor în mai multe etape, fiecare etapă fiind înregistrată ca un proiect aparte, ceea ce cauzează tergiversarea implementării acestora și riscul nefinalizării lor, implicând utilizarea neconformă a mijloacelor publice. Deși până la aprobarea proiectelor acestea parcurg mai multe etape de verificare (ecologică, expertizare etc.), Consiliul aprobă spre finanțare doar o parte din volumul total al acestora, finanțarea fiind efectuată în mai multe etape. Astfel, fiecare etapă este înregistrată ca un proiect aparte, pentru care fiind necesară respectarea aceleiași proceduri de aprobare care se aplică pentru un proiect investițional nou, condiționând costuri suplimentare. De asemenea, la aprobarea primei etape de finanțare, precum și a etapelor ulterioare, Consiliul nu ține cont de termenele de executare a lucrărilor stipulate în contractele de antrepriză încheiate între beneficiar și antreprenor, ceea ce determină riscul nefinalizării lor din cauza insuficienței resurselor financiare la Fond.

Modul de gestionare a Fondului a fost supus unui audit în anul 2018, fiind verificată conformitatea gestionării mijloacelor Fondului Ecologic Național în anul 2017. Astfel, s-au atestat un șir de carențe, printre cele mai importante fiind:

- lipsa criteriilor de prioritizare propuse spre aprobare Consiliului, ceea ce a condiționat acceptarea proiectelor investiționale în lipsa unor proceduri de concurs;
- aprobarea de către Consiliul a finanțării proiectelor investiționale respinse de către experții în domeniu, urmare a neeficienței investițiilor solicitate de beneficiari;
- modul și criteriile de preselecție, aprobare spre finanțare și de distribuire a mijloacelor Fondului necesită îmbunătățiri, unele proiecte fiind aprobate cu întârziere, în timp ce altele au fost examinate în regim de urgență;
- prezența în cadrul regulator a unor prevederi contradictorii, ceea ce a condiționat efectuarea unor cheltuieli care nu corespund rigorilor legislației din domeniu;
- prezența în cadrul regulator a unor prevederi contradictorii a generat utilizarea mijloacelor Fondului la consolidarea bazei tehnico-materiale a aparatului Ministerului Mediului (Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului) și a subdiviziunilor sale structurale;
- Consiliul Fondului acceptă și aprobă proiecte investiționale care nu întrunesc criteriile de eligibilitate stabilite de cadrul regulator;
- în cadrul efectuării achizițiilor, s-au acceptat oferte cu valori reduse și/sau majorate față de valoarea estimativă stabilită de cadrul regulator;
- neasigurarea realizării calitative a lucrărilor;
- neexaminarea implementării proiectelor investiționale finanțate din Fond de către Consiliu, nici de către Minister;
- insuficiența activităților de monitorizare a implementării proiectelor investiționale și de gestionare a mijloacelor Fondului.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cele mai evidente cauze datorită cărora s-a creat situația actuală și care au dus la administrarea și gestionarea defectuoasă a Fondului, pot fi menționate următoarele:

1) Resurse umane limitate (3-5 unități de personal) pentru examinarea dosarelor și organizarea procesului de administrare și gestionarea a proiectelor propuse spre finanțare și finanțate din Fond, acordând în mediu 20 min pentru examinarea primară a cererii de finanțare. Verificarea primară presupune examinarea devizului general, expertizei ecologice și tehnice, precum și altor acte obligatorii pentru aceasta etapă. Numărul de unități de personal limitat responsabil de acest domeniu la rândul său este determinat de austeritatea bugetară și introducerea a mai multor moratorii la angajare în sectorul bugetar.

2) Voință politică de păstrare a mecanismului existent de administrare și gestionare a Fondului, ceea ce la rândul său este determinat de un anumit confort în modul de selectare a proiectelor ce urmează a fi finanțate;

3) Lipsa unei delimitări clare între organele responsabile de elaborarea politicilor în sector (inclusiv care vizează Fondul) și cei care implementează;

4) Lipsa unei corelări strânse dintre documentele de politici și proiectele implementate. Deși Guvernul a aprobat documente de politic pentru majoritatea subdomeniilor din domeniul mediului, 85-90% din resursele Fondului sunt canalizate pentru proiecte de aprovizionare cu apă și canalizare.
d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție
De la momentul creării Fondului, problema gestionării defectuoase, fără reguli clare și previzibilitate a modului de gestionare a Fondului perpetuează de la un an la altul, singura diferență fiind volumul resurselor financiare alocate din buget. În eventualitatea în care nu se intervine, prin stabilirea unui mecanism eficient în procesul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor, cu asigurarea unui mecanism de ”verificare și echilibrare”, resursele Fondului în continuare vor fi gestionate ineficient. Această presupune că nivelul de absorbție anual se va menține la 70-80% din total, beneficiarii nu vor avea nici o siguranță că proiectele vor fi finalizate, iar legătura dintre prioritățile de politici și proiectele implementate va rămâne exclusiv la decizia Consiliului, care în continuare, va fi format preponderent din demnitari.
e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului
Intervenția preconizată se racordează cu prevederile și obiectivele trasate în Strategia de mediu pentru anii 2014-2023, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 301/2014, care are ca obiectiv general crearea unui sistem eficient de management de mediu, care să contribuie la creșterea calității factorilor de mediu și să asigure populației dreptul la un mediu natural curat, sănătos și durabil. Unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei menționate este asigurarea condițiilor de bună guvernare și eficientizarea potențialului instituțional și managerial în domeniul protecției mediului pentru atingerea obiectivelor de mediu. Principalele acte normative ce stau la baza creării, organizării și funcționării Fondului sunt: a) Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, în mod deosebit capitolul VIII, care cuprinde principalele norme legale primare ce stau la baza formării și administrării Fondului; b) Hotărârea Guvernului nr. 988/1998 „Despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice” care cuprinde reglementările subsidiare normelor legale și au ca obiectiv să asigure executarea acestora; c) Ordinul Ministrului mediului nr. 73 din 10 septembrie 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind administrarea Fondului ecologic național. Dacă analizăm corelarea dintre cele 3 acte normative, constatăm că Hotărârea Guvernului 988/1998 ”Despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice” nu corespunde, în cea mai mare parte, cu prevederile Legii nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, iar normele acesteia nefiind aplicate în administrarea și gestionarea Fondului.
2. Stabilirea obiectivelor
a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)
Drept obiectiv se propun următoarele: 1) Cel puțin 95% din volumul resurselor financiare alocate anual din bugetul de stat sunt valorificate; 2) 100 % din proiectele selectate conform principiilor și criteriilor stabilite în cadrul normativ propus; 3) 100 % din proiectele selectate sunt evaluate de comitetul de evaluare; 4) 95 % din proiectele aprobate spre finanțare de Comitetul de supraveghere sunt în conformitate cu ordinea propusă în clasament de comitetul de evaluare; 5) 95 % din proiectele implementate respectă graficul de implementare stabilit în contractul de finanțare; 6) 100 % din informația cu caracter public cu privire modul identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor publicată pe pagina oficială a Unității.
3. Identificarea opțiunilor
a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea de neintervenție presupune implicit păstrarea situației actuale, fără a racorda cadrul normativ secundar la cel primar, având în continuare o contradicție dintre normele care reglementează acest domeniu. Totodată, modul de selectare a proiectelor va fi efectuat fără criterii clare de eligibilitate, fără a asigura un mecanism eficient în procesul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor, fără o transparență veritabilă și fără un sistem de ” verificare și echilibrare” aplicat în întregul proces de selectare a proiectelor finanțate din Fond.

Așa cum s-a expus în compartimentul 1 (b) și 1 (d) de mai sus și cum a constatat și Curtea de Conturi în raportul său cu privire la modul de gestionarea mijloacelor Fondului, lipsa unor criterii clare de prioritizare a proiectelor a dus la selectarea unor într-un mod aleatoriu, fără asigurarea durabilității acestora, și implicit la utilizarea ineficientă a resurelor bugetare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea recomandată presupune separarea competențelor de elaborare a politicilor în domeniul mediului și implementarea Fondului Național de Mediu, și implicit consolidarea Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului” (în continuare-Unitate).

Prin consolidarea Unității, cu delimitarea clară în interiorul acesteia subdiviziunilor și unităților de personal responsabile de organizarea procesului de lansare a apelurilor și examinare a dosarelor, monitorizare și control a implementării.

Unitatea urmează să dețină instrumente și capacități suficiente în implementarea eficientă a etapelor managementului proiectelor finanțate din cadrul Fondului, după cum urmează:

- 1) Identificarea și colectarea propunerilor de proiecte.
- 2) Evaluarea propunerilor de proiect și stabilirea eligibilității acestora.
- 3) Evaluarea fezabilității proiectului.
- 4) Aprobarea finanțării proiectului.
- 5) Semnarea contractului de finanțare.
- 6) Implementarea, monitorizarea și raportarea implementării proiectului.

Pentru fiecare etapă, Unitatea urmează să asigure realizarea acestora în conformitate cu prevederile Legea nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, Regulamentului privind modul de administrare a Fondului Național de Mediu și manualului operațional al Fondului, inclusiv aspectele privind transparența în proces.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă ar fi crearea unui entități noi responsabilă de implementarea Fondului. În eventualitatea creării unei noi entități, se presupune că numărul organizațiilor din sfera de competență a Ministerului Mediului și nemijlocit a Guvernului se va mări, nefiind utilizate capacitățile și infrastructura existentă.

Totodată, misiunea Unității este anume de a acorda suport Ministerului Mediului și structurilor organizaționale din sfera lui de competență, în scopul implementării eficiente a proiectelor în domeniul protecției mediului și folosirii resurselor naturale. La momentul actual accentul este pus pe proiectele din asistența externă, însă sfera de competență și atribuțiile sunt similare, ceea ce ar însemna o dublare de competențe în eventualitatea creării unei noi entități.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

În situația actuală, în cazul în care nu se fac modificări și perfecționări la modul de administrare și gestionare a Fondului și nemijlocit mecanismul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor, cel mai mare efect negativ rezidă în utilizarea ineficientă a resurselor bugetare, dar și înrăutățirea situației în domeniul protecției mediului.

Beneficiile evidente ale situației existente constau primordial în economisirea resurselor financiare care vor trebui alocate din buget pentru cheltuielile suplimentare care vor fi generate de noul mecanism de administrare și gestionare a Fondului (exemplu salarizarea unităților de personal noi angajate în cadrul Unității, contractarea membrilor comitetului de evaluare, etc.).

În concluzie, contrapunerea beneficiilor și costurilor în situația existentă nu ne permite să identificăm în principiu oarecare beneficii nete, fiind atestate doar costuri nete.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii

Cele mai importante beneficii în urma adoptării noului mecanism de administrare și gestionare a Fondului se referă în mod special la rezultatele și impactul care va putea fi atins datorită acestuia, urmând să nu existe situații când proiectul nu este implementat integral sau nu este implementat în conformitate cu documentația primară.

Un alt beneficiu important, din care decurg rezultate estimate mai sus, este capacitate sporită de care va dispune Unitatea în procesul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor. Deși la momentul actual Unitatea are 3 unități de personal (Director, un jurist cu funcții în domeniul resurselor umane și un specialist în managementul financiar, inclusiv cu funcții de contabilitate), pentru restul sarcinilor urmând să angajeze personal din afara Unității, în proiectul de reorganizare se propune ca Unitatea să dispună de capacități proprii pentru a nu fi necesar de apelat la suport din afara Unității, decât în cazuri excepționale. Odată completate atribuțiile Unității cu sarcini pentru gestionarea Fondului, aceasta urmează a fi consolidată și cu unități de personal suplimentare, urmând a fi divizați în implementarea a 2 componente distincte. Prima componentă va responsabilă pentru acțiuni soft, cum ar fi elaborarea materialelor operaționale în cazul finanțării proiectelor din sursele fondurilor naționale, elaborarea materialelor operaționale în cazul finanțării proiectelor din sursele partenerilor de dezvoltare, desfășurarea apelurilor de propuneri de proiecte și instruirile necesare în acest sens, colectarea aplicațiilor / dosarelor depuse în cadrul apelurilor, asigurarea procedurilor de evaluare a proiectelor și nu în ultimul rând asigurarea monitorizării ex-post a proiectelor implementate și în cadrul cărora sunt estimate riscuri de durabilitate. Cea de a doua componentă va fi axată pe aspectele tehnice, cum ar fi aprobarea rapoartelor și documentelor prezentate și autorizarea debursării resurselor financiare, efectuarea vizitelor în teren pentru examinarea volumului și calității lucrărilor executate, examinarea corectitudinii completării cererilor de plată în strictă conformitate cu prevederile devizelor de cheltuieli aprobate.

Toate acestea vor contribui semnificativ atât la aspectul ce vizează modul de administrare și gestionare a Fondului, precum și la aspectul de comunicare cu solicitanții, aceștia urmând să aibă un partener în procesul de aplicare și accesare a resurselor din Fond.

Costuri

Cele mai mari și evidente costuri ale opțiunii recomandate țin de cheltuielile pentru salarizarea unităților suplimentare de personal și contractarea experților în cadrul comitetului de evaluare.

Pentru consolidarea Unității și a realiza eficient atribuțiile suplimentare de administrare și gestionare a Fondului, efectivul limită al Unității se propune a fi mărit cu 7 unități de personal.

Noile unități de personal vor avea următoarele sarcini primordiale:

- elaborarea procedurilor interne de gestionare a proceselor în conformitate cu cele mai bune practici ale proceselor de management și control financiar intern;
- elaborarea manualelor operaționale pentru implementarea proiectelor finanțate de partenerii de dezvoltare. Este de menționat că un impediment în continuarea proceselor de implementare a proiectelor în domeniul managementului deșeurilor solide, finanțat de Banca Europeană de Investiții este lipsa unui astfel de manual operațional, fapt care reduce din eficiența procedurilor dar și din capacitatea de implementare a unor proiecte majore, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova;
- gestionarea procedurilor și lansarea apelurilor pentru selectarea propunerilor de proiecte;
- asigurarea derulării corecte și legale a procesului de recepționare și verificare a dosarelor prezentate;
- asigurarea controlului veridicității documentelor prezentate;
- asigurarea controlului administrativ a dosarului fizic și electronic;

- asigurarea procesului de evaluare a propunerilor de proiect, conform procedurile aprobate prin acte normative sau departamentale;
- examinarea rapoartelor financiare prezentate pentru autorizarea plăților pentru lucrările și serviciile executate;
- pregătirea și sistematizarea informațiilor necesare procedurii de evaluare a dosarelor etc;
- efectuarea verificărilor pe teren a obiectelor investiției declarate în cererea de solicitare a sprijinului financiar;
- întocmirea actelor de verificare pe teren, efectuate la proiectele implementate;
- depistarea iregularităților admise și solicitarea după caz responsabililor tehnici, antreprenorilor și a proiectanților de remediere a situației;
- examinare a documentelor tehnice ce includ desene, specificări tehnice, devize etc.,
- examinarea contractelor încheiate cu agenții economici care vor executa lucrările de construcție și contractele cu responsabilii tehnici;
- monitorizează graficul executării lucrărilor, volumul și calitatea lucrărilor etc.

Pentru cele 7 unități de personal suplimentare urmează a fi suplinit fondul de salarizare cu aproximativ 2,2 milioane lei, acesta reieșind din salariul mediu de 20,5 mii lei pentru fiecare unitate de personal, la care se adaugă și impozitele și taxele achitate de Unitate, în calitate de angajator.

Totodată, adițional la cheltuielile suportate pentru efectivul limită suplimentat, așa cum este menționat mai sus, un element inovator al noului mecanism este crearea unui comitet de evaluare care va fi contractat din afara Unității.

Astfel, pentru fiecare proiect care va fi supus examinării vor fi contractați 3 experți pentru a realiza o evaluare independentă. Conform estimărilor, fiecare expert urmează să dedice cel puțin o zi de lucru pentru expertizarea fiecărui proiect. La un cost mediu de 1000 lei/zi de expert, pentru fiecare proiect evaluat va fi în un cost adițional de aproximativ 3000 lei.

De asemenea, este relevant a menționa că în urma implementării noului mecanism, Unitatea va prelua spre administrare și cele 265 de proiecte care sunt în derulare din Fondul Ecologic Național, urmând a asigura o monitorizare și control strict asupra acestora. Cele 265 proiecte au un buget total de 3.1 miliarde lei, 1,9 miliarde lei fiind finanțate din Fondul Ecologic Național, urmând a mai fi debursăți circa 500 milioane lei. Suma care urmează a fi debursată în continuare poate suferi modificări odată cu verificarea modului de implementare a fiecărui proiect de către Unitate.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Cea de a doua opțiune analizată are un impact mai mult sau mai puțin similar primei opțiuni, însă avantajul net al opțiunii alese este utilizarea capacităților și infrastructurii existente. Totodată, vor fi reduse cheltuielile adiționale pentru salarizarea managementul unei noi entități, dar și subdiviziunile de suport, care conform estimărilor ar constitui aproximativ 1 milion lei/anual, precum și cheltuielile pentru închirierea unui spațiu suplimentar.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Soluția propusă în sine nu prezintă riscuri majore sau evidente de a eșua.

Riscurile cele mai evidente se raportează la modul de punere în aplicare și implementare a mecanismului propus. Odată cu adoptarea modificărilor normative propuse, Ministerul Mediului urmează să transmită toate competențele și documentele aferente administrării proiectelor din Fondul Ecologic Național. Totodată, Unitatea urmează să demareze cât de curând posibil angajarea personalului suplimentar necesar pentru punerea în aplicare a noului mecanism, aceștia la rândul lor urmând a fi instruiți pentru implementarea proprie și corectă a noilor atribuții acordate Unității.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul. Analiza de impact în cauză, nu este o analiză care se referă la reglementarea activității de întreprinzător.

Concluzie e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați	
În urma analizării avantajelor și dezavantajelor situației actuale, se constată beneficii minore, care nu prevalează costurile mecanismului actual. Situația actuală, fără intervenții pentru schimbare, nu creează oportunități pentru dezvoltarea domeniului mediului, gestionării eficiente resurselor bugetare, dar și asigurarea unor intervenții durabile.	
5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare	
Adoptarea proiectului impune autorităților și instituțiilor publice cu competențe în domeniul protecției mediului, întreprinderea măsurilor de implementare a noilor norme legale primare în materie de formare și administrare a Fondului. Măsurile ce urmează a fi întreprinse comportă un caracter atât normativ, cât și organizațional-administrativ. Astfel, pentru a asigura punerea în executare a noilor prevederi normative, Ministerul Mediului, în termen de 30 zile, de la data adoptării, urmează să propună Guvernului spre aprobare proiectul de hotărâre a Guvernului prin care se vor opera modificări determinate de necesitatea revizuirii cadrului instituțional, atribuind funcția de administrare a Fondului Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”. În cadrul acestei activități Ministerul Mediului trebuie să înainteze Guvernului propuneri nu doar de atribuire a competenței de implementare a politicilor de mediu pe dimensiunea administrării Fondului, dar modificări ale structurii interne și ale statelor de personal ale Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”. Având în vedere că actualmente aceste atribuții sunt exercitate de personalul aparatului central al ministerului, va fi necesară, revizuirea și a structurii și statelor de personal ale ministerului. De asemenea, Ministerul Mediului, în termen de 20 zile, de la data intrării în vigoare a hotărârii, va aproba manualul operațional privind modul de identificare, evaluare, selectare, aprobare, contractare și monitorizare a implementării proiectelor în domeniul protecției mediului, precum și de evaluare post-implementare. Totodată, reieșind din faptul excluderii domeniului <i>asigurării accesului populației la apă potabilă calitativă și sanitație</i> din lista domeniilor pentru care pot fi utilizate mijloacele financiare ale Fondului, precum și în vederea evitării perturbării procesului de implementare a proiectelor de mediu aflate pe rol, toate proiectele în derulare finanțate din Fondul se vor transfera în gestiunea Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”. Prin „proiecte în derulare” sunt înțelese proiectele în privința cărora există o decizie spre finanțare a Consiliului de administrare a Fondului Ecologic Național. Adițional, în 30 de zile, de la data intrării în vigoare a hotărârii, Ministerul mediului are obligația să asigure inventarierea proiectelor actuale finanțate din Fondului Ecologic Național și transmiterea acestora către Unitate. De asemenea conducerea Instituției urmează să elaboreze structura organizatorică, organigrama și efectivul-limită ale Instituției și să le prezinte pentru aprobare Comitetului de supraveghere. Precum și să elaboreze și să înainteze spre adoptare Comitetului de supraveghere regulamentele subdiviziunilor interioare ale Instituției.	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
Monitorizarea modului de implementare a opțiunii recomandate de consolidare a Unității, prin stabilirea în domeniul de competență al acesteia gestionarea Fondului urmează a se efectua în conformitate cu următorii indicatori de performanță: 1) Nivelul de valorificare a resurselor financiare alocate anual din bugetul de stat; 2) Nivelul de respectare de către Comitetul de supraveghere a clasamentului propus de comitetul de evaluare a proiectelor; 3) Nivelul de respectare de către Unitate și Comitetul de supraveghere a criteriilor de eligibilitate pentru proiecte; 4) Nivelul de atingere a rezultatelor proiectelor în conformitate cu aplicațiile inițiale;	

5) Nivelul de respectare a graficului de implementare stabilit în contractul de finanțare a proiectului;
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea
În principiu beneficiile opțiunii recomandate vor fi resimțite începând cu anul curent. Primul apel de proiect pentru finanțare din cadrul Fondului pentru anul 2022 urmează a fi organizat în conformitate cu noul mecanism de administrare și gestionare a Fondului, de către Unitate. Impactul va fi resimțit în decurs de 1-2 ani, odată ce vor apărea primele rezultate ale proiectelor implementate după noul mecanism. Cât privește evaluarea performanței, aceasta necesită a fi făcută în baza unei analize complexe, este necesar de colectat și analizat simultan mai mulți indicatori de performanță, având la bază valorile de referință ce necesită a fi calculați prealabil implementării proiectelor finanțate din Fond cu respectarea noului mecanism.
6. Consultarea
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă
Cercul de subiecți interesați în intervenția propusă poate fi grupat în următoarele categorii: 1. persoanele juridice de drept public sau drept privat – în special ne referim la autoritățile publice centrale, autoritățile publice locale, instituțiile publice, persoanele juridice cu scop comercial, precum și cele fără scop comercial, inclusiv asociații obștești, fundații, etc, care sunt eligibili pentru aplicare spre finanțare din cadrul Fondului; 2. Guvernul – din perspectiva existenței obligației legale pe care o are de a organiza executarea legii; 3. Ministerul Mediului și structurile organizaționale din sfera sa de competențe – din perspectiva prerogativelor pe care le deține de asigurare a realizării politicii de stat în domeniul mediului în mod deosebit la capitolul asigurării implementării eficiente a Fondului.
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților
Ideea reorganizării mecanismului de gestionare și administrare a Fondului Ecologic Național există de mai mulți ani, aceasta fiind discutată de mai multe ori cu solicitanții și beneficiarii acestuia (preponderent autoritățile publice locale), dar și fiind reflectată în raportul Curții de Conturi său cu privire la modul de gestionare a mijloacelor Fondului Ecologic Național pentru anul 2017. Materializarea inițială a noului mecanism privind gestionarea și administrarea Fondului are loc prin proiectul de lege nr. 2 din 14.01.2022 de modificare a Legii nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, în mod deosebit capitolul VIII. Chiar de la etapa inițială, pe pagina web a Ministerului Mediului a fost publicat anunțul cu privire la inițierea procesului de <i>elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului despre aprobarea Regulamentului privind fondurile ecologice</i> și inițierea procesului de elaborare a <i>proiectului Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționare Instituției Publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului</i>, ambele documente fiind strâns legate cu prezenta analiză de impact. După finalizarea elaborării proiectului, analiza de impact și proiectul propriu-zis urmează a fi supuse unor consultări preliminare cu subdiviziunile de profil ale Ministerului Mediului. După consultarea opiniilor preliminare, Analiza de Impact urmează a fi supusă examinării de către Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor, conform rigorilor stabilite de Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Ulterior, urmează a fi organizate un set de consultări cu alte părți interesate (societatea civilă, CALM, alte autorități publice centrale, etc.) prin solicitarea opiniilor scrise asupra proiectului și finalizarea cu o sinteză asupra eventualelor propuneri și obiecții. Ulterior, potrivit prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în conformitate cu procedurile stabilite de Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul și analiza de impact urmează a fi transmise pentru examinare în cadrul Ședinței secretarilor generali de stat, cu scopul înregistrării oficiale a proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării în avizări și consultări publice oficiale, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea

nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018.

Proiectul și analiza de impact urmează a fi lansate în consultări publice, publicate pe portalul particip.gov.md, inclusiv consultate suplimentar în cadrul meselor rotunde cu persoanele ce vor fi vizate de proiectul propus, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

La faza actuală toate entitățile cu care s-au dus discuții susțin de principiu elaborarea și aprobarea unui mecanism de administrare și gestionare a Fondului.

Anexa 1

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	-
povara administrativă	+3	+1	-
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	-
competitivitatea afacerilor	0	0	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	-
concurența pe piață	0	0	-
activitatea de inovare și cercetare	+1	+1	-
veniturile și cheltuielile publice	-1	-2	-
cadrul instituțional al autorităților publice	+2	+1	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1	+1	-
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	-
situația macroeconomică	0	0	-
alte aspecte economice	0	0	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	-
nivelul de salarizare	0	0	-
condițiile și organizarea muncii	0	0	-
sănătatea și securitatea muncii	0	0	-
formarea profesională	0	0	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	-
nivelul veniturilor populației	0	0	-
nivelul sărăciei	0	0	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1	+1	-
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	-
partidele politice și organizațiile civice	0	0	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1	+1	-
modul sănătos de viață al populației	0	0	-
nivelul criminalității și securității publice	+1	0	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	-
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	-

accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+2	+2	-
nivelul și calitatea educației populației	0	0	-
conservarea patrimoniului cultural	0	0	-
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	-
discriminarea	0	0	-
alte aspecte sociale	0	0	-
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+2	+2	-
calitatea aerului	+2	+2	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	+2	+2	-
biodiversitatea	+2	+2	-
flora	+2	+2	-
fauna	+2	+2	-
peisajele naturale	+2	+2	-
starea și resursele solului	+2	+2	-
producerea și reciclarea deșeurilor	+2	+2	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+2	+2	-
consumul și producția durabilă	0	0	-
intensitatea energetică	0	0	-
eficiența și performanța energetică	+1	+1	-
bunăstarea animalelor	+1	+1	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	-
utilizarea terenurilor	+1	+1	-
alte aspecte de mediu	+2	+2	-
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
			Anexe
Proiectele preliminare ale actelor normative Notele informative			